

КАФЕДРА ВСЕСВІТНЬОЇ ІСТОРІЇ ТА МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ІСТОРІЇ

Викладання курсів всесвітньої історії розпочалося ще в закладах освіти – попередників Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г.Короленка. У 1914-1920 роках у Полтавському учительському інституті, історико-філологічному факультеті Полтавського товариства «Просвіта» та в Полтавському українському педагогічному інституті поділу на кафедри не існувало. Лише словесно-історичний факультет (04.1921-02.1922 роки) Полтавського інституту народної освіти (ПННО) було поділено на кафедри. Саме тоді недовго діяла окрема кафедра всесвітньої історії. Хоч курс загальної (всесвітньої) історії вивчали ще вихованці учительського інституту, а для студентів історико-філологічного факультету в 1918-1921 роках викладали професори, які спеціалізувалися на дослідженнях певних періодів історії (див. розділ цієї книги про історію розвитку історичної освіти).

У 1930 році ПННО був реорганізований в Інститут соціального виховання (ІСВ), а 9 лютого 1931 року в Бюлетені Народного Комісаріату освіти опубліковано Статут про кафедри. У цьому важливому директивному документі вперше чітко окреслювалися функції кафедр. Там говорилося, що кафедра вищої школи як первісний організаційно-методичний осередок, має досліджувати методику викладання та обліку окремих дисциплін у напрямі їхньої актуалізації та застосування діалектичної методології; забезпечувати поєднання теорії та практики; розробляти й доповнювати програми окремих дисциплін; переглядати навчальні плани щодо місця окремих дисциплін та їхньої послідовності; організувати та проводити науково-дослідну роботу; брати участь у підготовці підручників і навчальної літератури.

Відповідно до даного Статуту в навчальному закладі було створено декілька кафедр різних профілів, у тому числі й кафедру історії. Вона забезпечувала викладання вітчизняної історії, історії Сходу, історії Середніх віків, нової історії.

У жовтні 1931 року доцентом кафедри було призначено М.А. Курилка, який забезпечував викладання курсу нової історії. У ті роки при кафедрі діяв навчальний кабінет історії та методики, на обладнання якого у 1932 році було складено кошторис у сумі 1400 крб.

Студенти історико-економічного відділення Інституту соціального виховання, на якому й перебувала кафедра історії, в обов'язковому порядку виконували дипломні роботи, що захищалися перед комісією у складі заступника директора інституту з навчальної роботи та восьми членів. Студентам мовно-літературного відділення, починаючи з 1934 року читався скорочений курс всесвітньої історії, в якому висвітлювалися основні події історії Стародавнього світу, Середніх віків та нової історії.

У серпні 1934 року викладачем історії на посаді виконуючого обов'язки доцента був призначений Ф.І. Донський. Проте наприкінці жовтня цього ж року він був звільнений як такий, що "не забезпечував необхідного рівня викладання". Ф.І. Донський став жертвою розгорнутої у той час так званої кампанії боротьби проти троцькізму і націоналізму. Із січня до грудня 1935 року на посаді виконуючого обов'язки доцента історії Середніх віків працював В.З. Порхун. Але він теж був звільнений як такий, що "не відповідає вимогам до викладача".

31 січня 1935 року керівником кафедри історії був призначений О.К. Касименко.

3 квітня 1935 року в навчальному закладі був оголошений наказ директора І.М. Онісіна, що базувався на висновках комісії Полтавського міського комітету партії. Вона працювала з 22 березня до 1 квітня, перевіряючи хід виконання постанови ЦК КП(б)У "Про антирадянські виступи і засміченість полтавських вузів". Тоді були звинувачені у "від-

сутності класової більшовицької пильності” керівники вузу, котрі допустили засмічення кафедр “соціально-ворожими елементами – носіями націоналістичної ідеології”. Серед багатьох називалися також викладачі кафедри історії Ф.І. Донський, В.З. Порхун, О.К. Касименко.

Річне навчальне навантаження викладачів, які викладали курси всесвітньої історії, у 1935 році становило: для в.о. доцента нової історії – 640 год., в.о. доцентів історії Стародавнього світу та історії Середніх віків – 1000 і 800 год. відповідно.

У другій половині 1930-х років в Полтавському педагогічному інституті вже функціонували мовно-літературний, природничий, фізико-математичний факультети та робітфак. Проходила реорганізація кафедр. У наказі директора закладу від 7 жовтня 1936 року про затвердження керівників десяти кафедр кафедра історії не була названа. Проте з’явилася кафедра соціально-економічних дисциплін. 23 січня 1938 року її керівником був призначений випускник інституту в.о. доцента Данішев С.О. Він викладав історію СРСР, а член цієї кафедри М.А. Курилко – нову історію.

Після визволення Полтавщини від фашистської окупації почалася відбудова народного господарства, відновлювали роботу й навчальні заклади. Відповідно до постанови Ради Народних Комісарів від 21 жовтня 1943 року було відновлено роботу Полтавського і Сумського педінститутів. У ті важкі роки викладання історії забезпечували викладачі кафедри основ марксизму-ленінізму.

1946 рік став роком початку самостійної роботи кафедри загальної історії, відділеної від кафедри історії СРСР, яка почала працювати на рік раніше. Її заснування пов’язане з відновленням роботи історичного факультету. До складу кафедри були залучені викладачі історії, а також географії, які до цього працювали на природничо-географічному факультеті Учительського інституту. У 1946-1947 навчальному році членами кафедри були Л.Л. Блідченко (Мазуренко) і О.Х. Соколовський. Очоловав кафедру доцент Данішев С.О. Викладачі забезпечували викладання історії Стародавнього світу та історії Середніх віків (на I і II курсах історичного факультету відповідно), а також всесвітньої історії на I курсі мовно-літературного факультету.

У першому звіті кафедри за 1946-1947 навчальний рік читаємо, що всім членам кафедри ставилися завдання підносити рівень лекційних і семінарських занять шляхом їхнього ідеологічного загострення; викладачі повинні були доводити правильність політики партії, розвінчувати буржуазну ідеологію та виховувати студентів у дусі радянського патріотизму та ненависті до ворогів.

Із такого змісту звіту кафедри випливає, що її функціональна діяльність була підпорядкована виконанню постанови ЦК ВКП(б) про журнали “Звезда” и “Ленинград” та серії постанов ЦК КП(б)У про “політичні помилки” інституту історії АН УРСР, що закликали загострювати політичну пильність та боротися проти “ворогів народу” в особі “носіїв українського буржуазного націоналізму”. Саме тоді спеціальні комісії біля 10 разів перевіряли стан викладання історії в Полтавському педінституті. Такий тотальний партійний контроль перешкоджав найменшому прояву альтернативності в трактуванні викладачем історичних процесів і явищ. Більше того, це було просто небезпечно для життя.

У 1951 році історичний факультет об’єднали з філологічним. Кафедру загальної історії очолив в.о. завідувача О.Х. Соколовський. С.О. Данішев перейшов на кафедру історії СРСР, а кафедра загальної історії поповнилася ст. викладачем С.Х. Каган. На час відрадження О.Х. Соколовського до річної аспірантури 18 вересня 1951 року викладачем кафедри був зарахований І. Блавацький. У 1954 році О.Х. Соколовський захистив кандидатську дисертацію на тему “Феодална вотчина в Південній Сербії XIII століття” і з того часу до 1955 року працював завідувачем кафедри. У серпні 1955 року відбулося об’єднання двох історичних кафедр і надалі до 1968 року в ПДПУ імені В.Г. Короленка діяла лише одна кафедра історії.

Таким чином, тривалий час незмінними викладачами кафедри загальної історії залишалися к.і.н. Соколовський О.Х. і старший викладач Мазуренко Л.Л. Це були люди з великим педагогічним досвідом, людьми, навченими життям і загартованими Великою Вітчизняною війною.

Викладачі кафедри загальної (всесвітньої) історії 1950-х – 1980-х рр. зі студентами:
а) О.Х. Соколовський; б) Я.А. Побіленський; в) М.В. Бака; г) М.О. Авдєєва

Об'єднану кафедру історії майже всі роки її існування очолював к.і.н., доцент з історії СРСР Кулик Г.І. У 1956 році на посаду старших викладачів кафедри прибули к.і.н. Чупрун М.Й., який став вести курси нової та новітньої історії та к.і.н. Ліпатнікова Г.І. – курс історії Стародавнього світу (вона і С.Х. Каган були звільнені у 1958 році). Тоді ж майже рік історію новітнього часу викладав А.А. Фурса. У 1957 році на посаду асистента з історії нового часу в ПДПІ був направлений випускник аспірантури Харківського педінституту М.П. Підлісний (1924-2009). Для завершення кандидатської дисертації «Квітневе повстання 1876 року в Болгарії й громадська думка в Росії» у 1959 році йому була надана творча відпустка після якої він на роботу в ПДПІ не повернувся.

Середина і друга половина 1950-х років були часом несміливих пошуків нових підходів до висвітлення вітчизняної та світової історії у зв'язку з рішенням XX з'їзду КПРС (1956 рік), що започаткував процес лібералізації радянського суспільства та часткової реабілітації невинно засуджених. Але події в Угорщині та Польщі, коли збройні сили Радянської держави придушили народний виступ проти тоталітарного режиму, за інерцією ще довго трактувалися викладачами в студентських аудиторіях як інтернаціональний акт допомоги в придушенні контрреволюційного заколоту.

У 1960-ті роки проходила перебудова структури факультетів і кафедр інституту. На базі історико-філологічного факультету було утворено два самостійних факультети, у тому числі й історичний (1966 рік). На виконання наказу Міністерства освіти УРСР 28 серпня 1968 року було оприлюднено наказ ректора інституту про реорганізацію кафедр. Відповідно до нього були створені кафедри історії СРСР і УРСР та загальної історії. Виконуючим обов'язки завідувача кафедри загальної історії був призначений доцент Чупрун М.Й., викладач нової і новітньої історії. У штаті кафедри загальної історії, крім нього, були: доцент Соколовський О.Х. (історія Середніх віків), старший викладач Мазуренко Л.Л. (історія нового часу і країн Сходу), старший викладач Воловик В.С. (історія Стародавнього світу), асистент Бака М.В. (історія нового часу), виконуючий обов'язки доцента Рева І.М. (допоміжні історичні дисципліни).

Під назвою загальної історії кафедра діяла до перейменування в 1990 році. Доцент Чупрун М.Й. завідувачем кафедри пропрацював до 1978 року, а на кафедрі – до виходу на пенсію у 1996 році.

Колоритною фігурою кафедри тих років і фахівцем високої кваліфікації був доцент Побіленський Я.А. Його лекції і семінарські заняття з історії країн Азії та Африки захоплювали студентів глибиною змісту, яскравим і емоційним наведенням маловідомих історичних фактів та аналізом їх змісту в загальноісторичному контексті. Особливо блискучими були його заняття з історії Японії. Він завжди виглядав спокійним і врівноваженим. Усмішка ніколи не зраджувала його. У час, коли важка хвороба прикувала до ліжка, він проявив неабиякі якості вольової людини. Освоїв письмо лівою рукою і продовжував працювати.

Наприкінці 1960-х і в 1970-ті роки на кафедрі працювали, окрім згаданих вище фахівців старшого покоління, також асистенти й старші викладачі: М.В. Бака, В.С. Воловик, М.О. Авдєєва, О.Ю. Поляков.

В.С. Воловик із березня 1968 року обіймав посаду старшого викладача. Його наукові інтереси були в сфері історії християнства. Працював над кандидатською дисертацією на тему "Раннє християнство в радянській історіографії". Усі роки роботи на посаді викладав історію Стародавнього світу. Як викладач вирізнявся унікальною пам'яттю. Він знав і пам'ятав по імені майже всіх студентів історичного факультету. Студенти любили його за спокійний, веселий, дотепний норов. Він – справедливий і вимогливий.

Асистентом, старшим викладачем і доцентом кафедри загальної історії з лютого 1970 р. працювала М.О. Авдєєва. У науковому плані її інтереси стосувалися історії соціалістичного і робітничого руху нового часу. Своєю навчальною роботою М.О. Авдєєва забезпечувала засвоєння студентами курсів нової історії та історіографії нової і новітньої історії. Саме на цій ділянці роботи вона виявила неабиякі здібності та обдарування педагога. Родзинкою її лекцій і семінарських занять була велика увага до питань культури. Вона неодноразово говорила, що працювати треба так, щоб за викладачем закріпилася хороша слава представника певної науково-педагогічної школи. М.О. Авдєєва володіла барвистою мовою, що робило її лекції привабливими і цікавими.

У другій половині 1960-х років за кафедрою загальної історії була закріплена навчальна дисципліна "методика викладання історії". Тому деякий час членом кафедри був кандидат педагогічних наук, випускник 1950-го року Хвиль М.М.

Новим у методології навчальної та наукової роботи кафедри 1970-х років була поступова відмова від безальтернативного показу на лекціях і семінарських заняттях шляхів історичного розвитку, але відповідно до постанов КПРС та Радянського уряду ще довго домінував підхід до з'ясування історичних явищ і процесів із позицій класової боротьби, хоча вже сповідувався принцип мирного співіснування двох суспільно-політичних систем.

У серпні 1978 року завідувачем кафедри загальної історії обраний доцент Бака М.В., який очолював її 19 років. Його трудовий і професійний стаж розпочався ще в 1956 році, коли він став студентом історико-філологічного факультету. На останньому курсі навчання в педінституті був призначений старшим лаборантом кабінету історії. Після завершення навчання (1961 рік) залишився на посаді старшого лаборанта кафедри загальної історії. Потім – працював асистентом цієї ж кафедри, навчався в аспірантурі на кафедрі нової і новітньої історії Московського державного університету імені М.В. Ломоносова. Пройшов стажування в Берлінському університеті імені Гумбольдта. Як керівник кафедри М.В. Бака багато уваги приділяв науковому зростанню молодих викладачів, поставивши за мету забезпечення викладання усіх курсів загальної історії кандидатами наук. Цьому сприяла та обставина, що в 1970-ті роки вдалося розпочати співробітництво з кафедрою нової і новітньої історії Московського державного університету імені М.В. Ломоносова. Як підсумок – декілька молодих викладачів кафедри отримали можливість пройти школу університетської аспірантури або стажування.

У 1977-1978 роках асистентами кафедри стали вихованці Полтавського педагогічного інституту Л.А. Нестуля, О.Ю. Поляков, М.І. Лахижа. Тоді ж асистентські ряди поповнилися випускницею Київського державного університету імені Т.Г. Шевченка Р.В. Майбородою. У 1982 році О.Ю. Поляков був рекомендований на навчання в цільовій аспірантурі МДУ, де й залишився працювати. А М.І. Лахижа, який вчасно захистив кандидатську дисертацію, повернувся із Москви до Полтави і продовжував працювати на кафедрі, викладаючи курси нової та новітньої історії країн Європи та Америки й успішно займаючись науково-дослідною роботою. Сьогодні Микола Іванович – перший на Полтавщині доктор наук із державного управління, професор.

У 1979 році за призначенням Міністерства освіти УРСР на кафедрі став працювати на посаді асистента теж випускник аспірантури МДУ О.М. Мельников.

Р.В. Майборода зарекомендувала себе як перспективний викладач, була рекомендована до цільової аспірантури КДУ. Там вона підготувала і у 1991 році захистила кандидатську дисертацію. Довгий час працювала у вищих навчальних закладах міста Києва.

а) Ветерани кафедри загальної історії: М.Й. Чупрун, О.Х. Соколовський, М.В. Бака зі студентами (1980 р.)
б) Кафедра в 2009 році. Сидять (зліва направо): Т.В. Тронько, Б.В. Год, Н.В. Бесєдіна, Н.Я. Цехмістро, Н.В. Год.
Стоять: О.П. Лахно, Ю.М. Левченко, В.О. Рибачук, Ю.В. Вільховий, М.В. Бака

У другій половині 1980-х по кілька років на посадах асистента кафедри працювали випускники КДУ В.І. Великолуг, С.Ф. Кротюк (1963-2012) і С.Л. Масол.

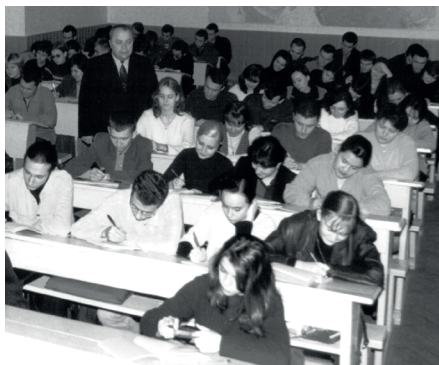
Майже 20 років посади асистента, старшого викладача, доцента кафедри займала випускниця Харківського державного університету Н.І. Самойленко. Вона в 1984-1987 роках навчалася в аспірантурі Київського університету, захистила кандидатську дисертацію. Викладала історію країн Азії та Африки. Успішною була й у науковому плані.

У 1982 році до Полтавського державного університету прибув випускник КДУ В.В. Ставнюк, який обійняв посаду асистента з курсу історії Стародавнього світу. Із перших днів він зарекомендував себе ґрунтовно підготовленим фахівцем-істориком, цілеспрямованою молодою людиною. У 1984 році кафедра рекомендувала його до цільової аспірантури МДУ, яку він успішно закінчив і там же захистив кандидатську дисертацію про суспільно-політичну діяльність Фемістокла (1988 рік). Це був перший в історії кафедри випадок, коли її викладач захистив дисертацію з історії Стародавнього світу. У 1993 році доцент Ставнюк В.В. перейшов на роботу до Київського університету. Сьогодні він виконує обов'язки завідувача кафедри історії Стародавнього світу і Середніх віків провідного вишу України.

У 1984-1986 роках на кафедрі загальної історії працював доктор юридичних наук, професор міжнародного права Пушмін Е.А.

Перша половина 1980-х років була часом, коли ректорат, дбаючи про підготовку кваліфікованих викладачів із числа здібних випускників вузів, узяв курс на співробітництво з провідними університетами України в питаннях кадрової політики. Так, із Києва до Полтави прибули Б.В. Год і В.О. Рибачук, з Харкова – Н.В. Бесєдіна.

Б.В. Год із перших днів роботи в Полтавському державному педагогічному інституті зарекомендував себе висококваліфікованим викладачем, активним у громадському житті. Через два роки він був обраний за конкурсом на посаду старшого викладача. У 1987 році Бориса Васильовича призначено на посаду заступника декана історичного факультету з навчально-виховної роботи. Працюючи на посадах старшого викладача та доцента кафедри, Борис Васильович упродовж 6 років успішно виконував обов'язки заступника та відповідального секретаря приймальної комісії педагогічного інституту. У 1997-2002 роках Б.В. Год працював деканом історичного факультету. Він багато уваги приділяв підвищенню якості знань студентів, зміцненню трудової дисципліни, активізації наукової роботи викладачів і співробітників, покращенню матеріальної бази факультету. За його участю на факультеті була вибудована нова система виховної роботи, проводилися різноманітні виховні заходи. Особливою заслугою Бориса Васильовича можна вважати створення чоловічого пісенно-фольклорного гурту "Чебрець", який мав постійні гастролі; у 2007 році він виборов високе звання "народного хорового колективу". У 2005 році Борис Васильович у Харківському національному педагогічному університеті імені Г.С. Сковороди успішно захистив докторську дисертацію на тему "Ідея всебічного й гармонійного виховання особистості в епоху європейського Відродження".

Б.В. Год на лекції
в аудиторії №45
(2006 р.).

Кафедра в 2014 р. Сидять (зліва направо): Н.В. Бесєдіна, Б.В. Год,
Т.В. Тронько, Н.Я. Цехмістро, І.В. Цебрій. Стоять: О.П. Лахно,
В.О. Рибачук, Л.М. Швець, Ю.М. Левченко, Ю.В. Вільховий, Н.В. Год.

Це було перше в українській історико-педагогічній науці дослідження, у якому розглянуті педагогічні ідеї та практика виховання особистості в країнах Європи кінця XIV – початку XVII століть. Із 2006 року – він професор.

Борис Васильович працює в редколегіях 6 фахових видань. У 1999 році обраний член-кореспондентом Української Академії історичних наук, у 2013 році – академіком Академії наук вищої освіти України. Очолює спеціалізовану вчену раду Д 44.053.03 у Полтавському національному педагогічному університеті імені В.Г. Короленка із правом прийняття до розгляду та проведення захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора наук зі спеціальностей: 13.00.01 – загальна педагогіка та історія педагогіки, 13.00.09 – теорія навчання. Працював у спеціалізованих учених радах із педагогічних наук у науково-дослідних установах і навчальних закладах Києва, Полтави, Сум. Підготував 4 кандидатів наук. Викладає нову історію країн Європи та Північної Америки, історію міжнародних відносин, методика викладання всесвітньої історії у старшій і вищій школі, низку вибіркових дисциплін. У 2009-2014 роках працював проректором університету з науково-педагогічної роботи.

Із 2000 року Б.В. Год очолює кафедру всесвітньої історії, колектив якої визначився із загально кафедральною науковою темою. Це – «Духовні, політичні та освітні практики у соціокультурному розвитку людства». За його ініціативи та під керівництвом проведено 10 Всеукраїнських науково-практичних семінарів «Актуальні питання всесвітньої історії та методика їх викладання», започатковано Полтавські студентські наукові читання зі всесвітньої історії.

У 1982 році асистентом кафедри стала випускниця Харківського державного університету Н.В. Бесєдіна. Вона від того часу незмінно веде лекційний курс і семінарські заняття з історії країн Азії та Африки. У науковому плані займається дослідженням питань краєзнавчої тематики, історії Сходу.

Висококваліфікованим фахівцем кафедри є старший викладач Рибачук В.О. Основні навчальні дисципліни, які він успішно викладає, це історія Стародавніх Греції та Риму, історіографія всесвітньої історії. Окрім того, проводить заняття з інших дисциплін всесвітньої історії. Вони відзначаються суворою логікою викладу матеріалу, великою увагою до ролі надбудовних категорій у процесі суспільно-політичного розвитку.

Пам'ятною сторінкою історії кафедри була середина 1980-х років, коли по лінії шефської допомоги з боку Московського державного університету імені М.В. Ломоносова на факультеті перебували та прочитали студентам спецкурси зі всесвітньої історії професори МГУ.

У 1990 році кафедра загальної історії була перейменована на кафедру всесвітньої історії. Усі наступні роки були часом, коли кафедра поповнювалася новими силами. У квітні 1997 року відбулася реорганізація кафедр історичного факультету, у результаті якої до кафедри всесвітньої історії перейшли викладачі історії Росії та СРСР: доктор історичних наук, професор Лобурець В.Є., доцент Цехмістро Н.Я. та викладач Тронько Т.В.

Посаду завідувача кафедри обійняв В.Є. Лобурець, який пройшов школу становлення вузівського викладача від асистента до професора, був відомим в історичних колах як фахівець із вітчизняної історії.

У 1997-2015 роках на кафедрі працювала Н.Я. Цехмістро, яка на кафедрі загальної історії вела навчальний курс з історії слов'янських народів та історії міжнародних відносин, очолювала методичну комісію історичного факультету. Вона була майстерним викладачем, скрупульозним науковцем, принциповою і порядною людиною.

Знахідкою для кафедри стала Т.В. Тронько, яка в 1992-1995 роках навчалася в аспірантурі на кафедрі історії східного слов'янства. Її науковим керівником був професор Лобурець В.Є. Викладає історію первісного суспільства, історію слов'янських народів. Вона належить до розряду дуже працьовитих людей із педагогічним хистом. Виконує обов'язки заступника декана з педагогічних практик, заступника завідувача кафедри.

1990-ті – початок 2000-х років для кафедри були не лише періодом науково-педагогічного зростання її працівників, але й часом відходу від старих стереотипів і поглядів на суспільно-політичні процеси та історичні явища, відмови від приматів формаційного розвитку історії та класової боротьби як єдиної рушійної сили поступального руху.

У цей час на історичному факультеті Полтавського педінституту навчалися та успішно закінчили студії здібні студенти: І.В. Цебрій, Ю.В. Вільховий, Л.М. Швець, О.П. Лахно, Ю.М. Левченко. Усі вони майже відразу після отримання дипломів про вищу освіту з відзнакою стали працювати на кафедрі.

І.В. Цебрій на кафедрі всесвітньої історії із 2004 року. Спочатку на посаді старшого викладача, сьогодні – професора. У 2013 році успішно захистила докторську дисертацію з загальної педагогіки та історії педагогіки. Викладає історію Стародавнього Сходу, типологію та динаміку людських цивілізацій. Професор Цебрій І.В. проводить велику роботу не лише з фахової підготовки студентів, але й естетичного виховання. Її дітищем став чудовий хоровий колектив “Тисяча років музики”, студентський театр “Фабула”, творчість яких відома далеко за межами Полтавщини.

Ю.В. Вільховий після закінчення в 2003 році аспірантури перейшов на кафедру всесвітньої історії. У 2004 році вступив до докторантури, одночасно викладаючи новітню історію країн Західної Європи та Північної Америки. Крім науково-педагогічної роботи він багато уваги приділяє виховній роботі серед студентів, будучи активним членом народного хору “Калина” та факультетського гурту “Чебрець”. Керує жіночим вокальним колективом “Черемшина”. Виконує обов'язки заступника декана історичного факультету з виховної роботи.

Л.М. Швець у 2005 році за конкурсом переведений на кафедру всесвітньої історії, де викладає курс історії Середніх віків. Захистив кандидатську дисертацію. Активний учасник художньої самодіяльності.

Завідувач кафедри всесвітньої історії та методики викладання історії, д. пед. н., проф. Год Б.В.
Кафедра в 2017 р. Сидять (зліва направо): Т.В. Тронько, Б.В. Год, І.В. Цебрій, Н.В. Беседіна.
Стоять: В.О. Рибачук, О.П. Лахно, Н.В. Год, Л.М. Швець, Ю.В. Вільховий, Р.О. Басенко.

О.П. Лохно, одержавши в 2001 році диплом з відзнакою випускника університету, вступив до магістратури, яку через рік успішно закінчив. Із 2006 року – на кафедрі всесвітньої історії. У 2008 році захистив кандидатську дисертацію.

У 2005 році на кафедру прийшла випускниця нашого університету, учитель історії середньої школи №17 м. Полтави Н.В. Год. Після року роботи вона вступила до аспірантури, у 2009 році успішно захистила кандидатську дисертацію. Викладає нову історію країн Європи та Північної Америки, історію країн Латинської Америки.

Після закінчення історичного факультету, магістратури та аспірантури Полтавського державного педагогічного університету в 2006-2014 роках на кафедрі на посадах асистента і старшого викладача працював Ю.М. Левченко.

У лютому 2006 року згідно з рішенням Ученої ради університету кафедра всесвітньої історії була перейменована на кафедру всесвітньої історії та методики викладання історії.

Сьогодні на кафедрі працюють 9 викладачів. Серед них: 2 доктори наук, професори, 6 кандидатів наук, доцентів, 1 – старший викладач. Окрім підготовки бакалаврів і магістрів історії, вони беруть активну участь в атестації науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації. Під керівництвом професорів Года Б.В. та Цебрій І.В. успішно захищено 6 кандидатських дисертацій. Професор Год Б.В. і доцент Год Н.В. отримали патент на реєстрацію авторського права на службовий твір наукового характеру. Таким же патентом володіє і колишній аспірант кафедри Басенко Р.О. Окрім традиційних (14) навчальних курсів викладачами кафедри розроблено та впроваджено 18 нових вибіркового навчальних дисциплін з актуальних питань всесвітньої історії та методики викладання історії. Здійснюємо керівництво навчально-виробничими і педагогічними практиками з історії, етнографії, релігієзнавства і музеєзнавства.

Співробітники кафедри – автори і співавтори індивідуальних і колективних монографій, мають публікації в міжнародних і вітчизняних науково-методичних виданнях, фахових виданнях України з історії та історії педагогіки. Свої наукові здобутки вони презентують на міжнародних, всеукраїнських і регіональних наукових конференціях і семінарах.

Колектив кафедри надає вагомого значення організації та проведення наукової роботи студентами історичного факультету. Упродовж багатьох років успішно працюють 2 студентські наукові гуртки та 7 проблемних груп. Їхні учасники – студенти Р.О. Басенко (2015 рік) і Д.О. Лобода (2017 рік) вибороли, відповідно, 1 і 2 місця на Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт зі спеціальності «Історія та археологія». Під науковим керівництвом викладачів кафедри підготовлено біля 400 студентських наукових публікацій. Проводяться Полтавські студентські наукові читання зі всесвітньої історії, у роботі яких беруть участь студенти-історики з багатьох навчальних закладів України. У 2016 році вперше побачив світ збірник наукових статей «Всесвітня історія у методичній скарбничці магістрантів історичного факультету».

Становлення сучасного кваліфікованого фахівця з історії вимагає систематичної виховної роботи зі студентами. Усі викладачі кафедри виконують обов'язки наставників (кураторів) студентських академічних груп. Майже 25 років на кафедрі працює студентський народний камерний ансамбль «Тисяча років музики», переможцем і лауреатом багатьох міжнародних і всеукраїнських конкурсів став студентський театр «Фабула».

Виступають колективи художньої самодіяльності історичного факультету.
Студентський театр «Фабула» (керівник – проф. Цебрій І.В.)

З 1997 року естетичну насолоду слухачам дарує народний чоловічий пісенно-фольклорний гурт «Чебрець» і жіночий вокальний ансамбль «Черемшина». Викладачі кафедри разом зі студентами організували та провели низку благодійних і волонтерських заходів.

Останнім часом науково-педагогічні працівники кафедри наполегливо працюють над удосконаленням методичного забезпечення навчальних дисциплін, розширенням електронної бази інформаційного забезпечення самостійної роботи студентів, підготовкою до публікації фахових статей у вітчизняних і зарубіжних наукометричних виданнях, урізноманітненням бази проходження студентами виробничих і педагогічних практик, пошуками нових форм і методів профорієнтаційної діяльності тощо.

Колектив кафедри плідно співпрацює з державними науковими установами та навчальними закладами України. Систематично проводяться фахові консультації зі всесвітньої історії вчителям м. Полтава та Полтавщини. Викладачі кафедри очолюють журі по захисту наукових робіт Полтавського обласного відділення МАН України зі всесвітньої історії і теології, релігієзнавства та історії релігії, працюють викладачами всесвітньої історії в гімназійних класах м. Полтави, Кременчука, Гадяча, Карлівки та ін.

Колектив кафедри та окремі її працівники неодноразово нагороджувалися відзнаками галузевого міністерства, міської й обласної адміністрацій, ректорату університету, керівництва Полтавського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти за успішну роботу щодо підготовки висококваліфікованих фахівців, а завідувачі кафедри В.Є. Лобурець і Б.В. Год отримали високі державні відзнаки – звання “заслужений діяч науки і техніки України” і “заслужений працівник освіти України” відповідно. Доцент Беседіна Н.В. нагороджена орденом «За заслуги» III ступеня.

За підсумками опитування, проведеного Історичним студентським сенатом, кращими викладачами з історії стали: у 2017 році – професор Год Б.В., у 2018 році – старший викладач Рибачук В.О.

Історія кафедри з її щоденними турботами і новими завданнями продовжується... Її професорсько-викладацький склад із вагомими здобутками в навчально-виховній, організаційній і науковій роботі готується успішно відзначити 100-ліття від дня заснування історичного факультету ПНПУ імені В.Г. Короленка.

Наукова школа

Назва: «Розвиток основних тенденцій ренесансного досвіду організації освіти і виховання у вітчизняній педагогічній теорії і практиці».

Рік заснування: 2005 рік.

Керівник: Год Борис Васильович – доктор педагогічних, кандидат історичних наук, професор, завідувач кафедри всесвітньої історії та методики викладання історії Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка, заслужений працівник освіти України, академік Академії наук вищої освіти України.

Головні напрями наукового дослідження школи:

- теоретико-методологічні, епістемологічні та джерелознавчі основи історико-педагогічного дослідження ренесансного досвіду освіти і виховання;
- ціннісно-сміслові та духовно-педагогічні контексти європейського Відродження;
- культурні контексти та антропологічні смисли у виховному ідеалі європейського Відродження;
- дидактичні, організаційно-педагогічні та методичні основи європейського досвіду освіти і виховання у Ранній Новий час;
- інтеграція ренесансної та християнсько-гуманістичної спадщини освіти і виховання у національний соціогуманітарний контекст;
- ренесансний гуманізм та філософія людиноцентризму в освіті;
- педагогічний досвід європейського Відродження та формування інноваційного методу викладання всесвітньої історії у старшій і вищій школі;
- ренесансний наставник та педагогічна майстерність сучасного викладача: історико-педагогічна компаративістика;

За період існування наукового школи її членами опубліковано понад 100 наукових праць, із них монографій – 5, захищено 4 кандидатські дисертації.